

Samenvatting

Leerlingen van Greijdanus Hardenberg maken in toenemende mate gebruik van het Steunpunt. Daarnaast komen er situaties voor waarin leerlingen geheel of gedeeltelijk afstand nemen van de school. Externe zorgverleners, ingeschakeld door de ouders, doen steeds vaker uitspraken over het tijdelijk niet volgen van het onderwijs op school. Hierdoor raakt de school buiten beeld bij deze leerlingen. Het zorgadviesteam zou vanaf het begin betrokken willen zijn bij leerlingen die dreigen vast te lopen in het voortgezet onderwijs. Om te voorkomen dat er vanuit een eenzijdige vaststaande diagnose wordt gewerkt en een enkelvoudige, eerste orde oplossing buiten de school wordt gezocht. In het zorgadviesteam werd een nieuwe werkwijze geïntroduceerd, waarbij met behulp van het systemogram en het biopsychosociaal / hiërarchisch model meerdere hypothesen werden geformuleerd bij situaties van leerlingen.

Door middel van literatuuronderzoek is nagegaan wat er bekend is over jongeren die vastlopen in het voortgezet onderwijs, wat de huidige ontwikkelingen en discoursen in het onderwijs zijn, en wat de opvattingen en ervaringen van deskundigen zijn wat betreft het werken met meerdere hypothesen, het systemogram en het biopsychosociaal / hiërarchisch model. Door middel van praktijkonderzoek, bestaande uit korte groepsgesprekken, een verdiepend focusgroepinterview en een halfgestructureerd interview, is onderzocht wat de opvattingen en ervaringen zijn van leden van het zorgadviesteam, een leerling en een ouder ten aanzien van de nieuwe werkwijze.

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat het aantal kinderen en jongeren dat jeugdhulp ontvangt in de afgelopen jaren is toegenomen. Ondanks de zorgplicht van scholen voor leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften, lukt het niet altijd om passend onderwijs te bieden. Leerlingen worden vaak gezien als kwetsbaar of verloren. Ook is er een focus op individuele prestaties en diagnoses. Inclusief onderwijs dient gericht te zijn op het bieden van gelijke kansen en een hoopvolle toekomst aan alle leerlingen. Systeemgericht werken in het onderwijs beschouwt leerlinggedrag als onderdeel van een samenhangend geheel, waarin contextuele invloeden een rol spelen. Belangrijke hulpmiddelen daarbij zijn: meerdere hypothesen, het systemogram en het biopsychosociaal model

Uit het praktijkonderzoek blijkt dat de nieuwe werkwijze als verdiepend en activerend werd ervaren door de leden van het zorgadviesteam. Het werken aan meerdere hypothesen in kleine gemixte groepen bevorderde de interprofessionele samenwerking en bood meerdere perspectieven op situaties van leerlingen. Hoewel de werkwijze meer tijd kostte, werd deze tijd als waardevol ervaren, omdat het leidde tot diepgang in de besprekingen en nieuwe inzichten. Het formuleren van hypothesen werd als leerzaam, maar ook als uitdagend ervaren. Er was behoefte aan een centrale, toegankelijke en doorlopende verslaglegging in een veilige digitale omgeving, waarin de privacy van leerlingen beschermd is. Leden van het zorgadviesteam en ouder vonden het belangrijk om bij de afstemming van hulp voor leerlingen de focus op onderwijs te leggen. Door de nieuwe werkwijze konden leerlingen en ouders meer begrip en een andere benadering ervaren in begeleiding en communicatie. De impact van de nieuwe werkwijze was voor leerlingen en ouders mogelijk minder direct zichtbaar. In een vervolgonderzoek zouden de opvattingen en ervaringen van meerdere leerlingen en ouders ten aanzien van de nieuwe werkwijze kunnen worden geëxploreerd.